

අනුරාධපුර හා පොලොන්නරු යුගයන්හි හින්දු දහමේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ලිල්පතගම අමිතරතන හිමි,

ශ්‍රී ලංකා හික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය

uamitha@gmail.com

මෙම ලකාවේ හින්දු දහමේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ කරුණු සාකච්ඡා කිරීමේදී එහි එළිභාසික පසුබිම අනුරාධපුර යුගය දක්වාම ගමන්කරන බව දැකගත හැකිවේ. මෙම ලකාවේ හැඳුනු ඇති පසුබිම අධ්‍යයනය කිරීමේදී ඉන්දිය සාගරයේ කුඩා දුපතක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව හඳුනාගත හැකිය. ඒ අනුව මෙම දුපතට අනිතයේ සිට වර්තමානය දක්වාම විවිධ ආක්‍රමණයන්ට සාපුවම මූහුණදීමට සිදුව තිබේ. එම ආක්‍රමණිකයන් අතර එක් කණ්ඩායමක් වශයෙන් දුව්‍යියන් හඳුනාගත හැකිය. මවුන් මෙරට සංක්‍රමණය වීම පදනම්කාටගෙන හින්දු දහමේ ව්‍යාප්තිය සිදුවූ ආකාරය එළිභාසික තොරතුරු මගින් අනාවරණය වේ. අනුරාධපුර යුගයේ මහාචාරික හික්ෂුන්වහන්සේලා හා අභයගිරික හික්ෂුන්වහන්සේලා අතර ඇතිව්‍ය ගැටුම්කාරී ස්වභාවය පදනම්කාටගෙන මෙරට මහායාන දරුණුනය ස්ථාපනය වීමට අවශ්‍ය පාරිසරික පසුබිම සකස් විණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මහායාන දරුණුනයන් සමඟ මෙරට හින්දු දහමේ ආභාසය බහුලව ලැබෙන්නට විය. ඒ අනුව හින්දු දහමට අදාළ ප්‍රාග්ධනීය වස්තුන් බොද්ධ ආරාම සංකීරණය තුළට සංක්‍රමණය වන්නට විය. අනුරාධපුර රාජධානී බේද වැට්ටෙන් පසුව නව රාජධානීයක් බීඩි වනුයේ පොලොන්නරුවේය. එය ආරම්භවී මද කළක් ගත වන විට දුව්‍යිඩ් ආක්‍රමණ ඇති විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ මවුන්ගේ ආගමට අදාළ ප්‍රාග්ධනීය ආගමික සිද්ධිස්ථාන රාජියක් නිර්මාණය වී තිබේයි. අනුරාධපුර යුගයෙන් ආරම්භ වූ මෙම හින්දු ආගමික සංකල්ප තවමත් ජනයා අතර පවතින බවට වර්තමානයෙදී සාක්ෂාත් හමු වේ. විශේෂයෙන් උතුරුමැදැ පළාතේ පොරාණික සැම ස්ථානයකම පාහේ හින්දු ආගමට අදාළ දෙවි කෙනෙක් සේ සැලකෙන පුල්ලෙයාර දෙවියන් උදෙසා තවමත් පුද සත්කාර තොඨවුමට සිදුකෙරයි. ඒ සම්බන්ධයෙන් බොහෝ දෙනා මහත් වූ විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරති. වර්තමානය වනවිට ශ්‍රී ලංකිකයේ සිංහල දුව්‍යිඩ් හේදයක් තොමැතිවම හින්දු සංකල්පය අනුගමනය කරති. අනුරාධපුර යුගයේ ඉදි කරන ලද අභයගිරි ව්‍යාප්තිය සම්පූදායට මහායාන සම්පූදාය ඇතුළු වීමත් සමඟ හින්දු දහමේ ආභාසය ලැබේ තිබේ. එමෙන්ම පොලොන්නරු යුගයට රාජධානී මාරුවීමේදී සොලින්ගේ ආක්‍රමණයන් සමඟ එම ලක්ෂණ වඩාත් දියුණු තත්ත්වයට රැගෙන ගිය බව හින්දුන්ගේ ගෘහ නිර්මාණ ගිල්පයන් කළාවත් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මනාව පැහැදිලිවේ. එමෙන්ම අනුරාධපුර පොලොන්නරු යුගයන්හි ආරම්භවූ මෙම හින්දුන්ගේ බලපෑම වර්තමාන යුගය දක්වාම ව්‍යාප්ත වූ බව මෙම අධ්‍යයනය තුළින් ගම්මාගත වේ.

ප්‍රමුඛ පද : අනුරාධපුරය, පොලොන්නරුව, හින්දු දහම, බුද්ධාගම, ගෘහ නිර්මාණ